

Завршниот испит по предметот македонски јазик и литература значи заокружување (завршна оценка) на знаењата и способностите што учениците треба да ги имаат на крајот од **четиригодишниот** образовен процес и добивање сертификат/диплома за завршено средно стручно образование.

СОДРЖИНА НА ИСПИТОТ

ЈАЗИК

Цели: - примена на јазичните норми на стандардниот јазик во писмена и усна комуникација. Ученикот треба: - да ги применува правописните и правоговорните правила;
- самостојно и правилно да формулира исказ

СОДРЖИНИ

1. НАУКА ЗА ЈАЗИКОТ - Национален - дијалектен - стандарден јазик
2. ИСТОРИСКИ РАЗВИТОК НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - Почетоците на словенската писменост - Кирил и Методиј - Погледите на К. П. Мисирков за македонскиот јазик - „За македонските работи“ - Улогата на Б. Конески во кодификација на македонскиот литературен (стандарден) јазик
3. ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА - Гласовни промени. Едначење по звучност
4. АКЦЕНТ - Акцентот во македонскиот литературен (стандарден) јазик - Акцентски целисти
5. ПРАВОПИС - Употреба на голема буква - Слеано и разделено пишување на зборовите - Делење на зборот на крајот од редот - Скратеници и скратување на зборовите - Интерпункција-правописни знаци - Интерпункциски знаци(, .; ? !: () -)

6. МОРФОЛОГИЈА И МОРФОСИНТАКСА - Зборовни групи · Од морфолошки, лексичко-семантички и синтаксички пристап · Функцијата на зборовите во исказ
7. ЛЕКСИКОЛОГИЈА - Основни типови лексички значења на зборовите
8. СИНТАКСА - Реченица (проста; сложена) · Редот на дел-речениците во исказот
9. ФРАЗЕОЛОГИЈА - Фразеологизми
10. ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА - Значењето на дијалектниот јазик во функција на стандардниот македонскиот јазик

ЛИТЕРАТУРА

Цели:

- примена на знаењата за белезите и претставниците на националната и светската литература;
- критичко и креативно интерпретирање и коментирање литературни дела.

Ученикот треба:

- аналитичко - творечки и критички да пристапува кон литературното дело;
- да го определи контекстот на литературното дело (простор, време, жанр).

СОДРЖИНИ

1. НАУКА ЗА ЛИТЕРАТУРАТА - Поделба на науката за литературата	
2. ТЕОРИЈА НА ЛИТЕРАТУРАТА - Фолклор / мит - Народна литература - Драма (стих: проза) - Епика (стих: проза) - Лирика - Стилски изразни средства - Литературно-научни видови и публицистика	- епитет , компарација , словенска антитеза , реторско прашање .
3. МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА - Средновековна литература - Климент Охридски	- „Панонски легенди“ - „Похвално слово“
- Кирил Пејчиновиќ	- „Слово за празниците“
- Константин Миладинов - Григор Прличев - Војдан Поп Георгиев Чернодрински	- Литературна дејност - „Сердарот“ - „Македонска крвава свадба“
- Кочо Рацин - Горѓи Абациев - Петре М. Андреевски - Блаже Конески - Ацо Шопов	- „Бели мугри“ - „Пустина“ - „Пиреј“ - Избор - Избор

- Коле Чашуле - Горан Стефановски - Ташко Георгиевски - Гане Тодоровски	- „Црнила“ - „Диво месо“ - „Црно семе“ - Избор
4. СВЕТСКА ЛИТЕРАТУРА - Хомер - Данте Алигери - Џорџ Гордон Бајрон - Александар С. Пушкин - Оноре де Балзак - Шарл Бодлер - Едгар Алан По - Алберт Ками - А. П. Чехов	- „Илијада“ (Разделбата меѓу Хектор и Андромаха) - „Божествена комедија“ (Воведна песна) - „Странствувањето на Чајлд Харолд“ - „Евгениј Онегин“ - „Чичко Горио“ - „Цвеќињата на злото“ - „Гарванот“ - „Странец“ - „Избор раскази“

Преземено од

http://www.matura.gov.mk/data_files/final_exam/mk/5247_%d0%9c%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d0%b4%d0%be%d0%bd%d1%81%d0%ba%d0%b8%20%d1%98%d0%b0%d0%b7%d0%b8%d0%ba%20%d0%b8%20%d0%bb%d0%b8%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b0%d1%82%d1%83%d1%80%d0%b0.pdf

